

Mindig a társakért

Amikor iránta érdeklődtem a szegedi Fonalfeldolgozó Vállalatnál, a kapuban hárman is felkapták a fejüket. „A Móczánét keresi? — mindjárt megtalálja, akár ki odavezeti.”

Találkoztunk, együtt mentünk az irodáig, végig az aprócska üzemben. Közben órák teltek el, megszólították innen-onnan, a sívító szövőgépek vagy a csattogó orsózógépek mellől, s ő mindig eldőzött. Aki megszólítja, szemből nem olvashat ki türelmetlenséget, „nem ére rá”-t, vagy elutasítást.

Hogy miért? Ismét egy munkatársának a szavai jutnak az eszembe. „Rég volt, jó pár évvel ezelőtt, amikor észrevettük a lakatosunkról, hogy sokat elmereng, mind kevesebbet beszél. Szóval bánata van. Kérdeztük, faggattuk, de nekünk nem mondott semmit. Szóltunk Móczánnak, talán ő jobban boldogul. Úgy is lett, neki bevallotta a bánatát; hogy nagyon egyedül él. Mit szaporítsam a szót, a párttitkár megtalálta a módját, hogy segítsen. A lakatosnak aztán lett felesége, boldogsága. Talán ezt nem kellett volna elmondanom? De nem bánom, hiszen az életünkbe sok minden belefért. Még az ilyen nem egészen üzemi dolog is.”

Együtt ülünk a csendes szobában. A párttitkár most nehezen találja a szavakat. — Azt kérde, miért vannak hozzád ekkora bizalommal az emberek? Nem gondolkodtam még rajta, de azt hiszem, nincs ennek semmiféle titka. Talán annyi a magyarázat, hogy közülük való vagyok. Tizenhárom éves voltam, amikor kezembé adták a munkakönyvet, azóta dolgozom. 1936. július elején léptem a Kender és Lenszövő Vállalat RT újszegedi gyárába, s olyan boldog voltam, hogy ennek íze még ma is emlékszem! Főnyereménynek számított bejutni, mert akkor egy évben csak négy-öt munkásnőt alkalmaztak. S nekem a munka, az önálló kereset mindent jelentett. A hátam mögött senki sem állt — a menhelyről jelentkeztem. Az összes vagyonom elfért az

öltözőszekrényben. Bevallom, én addig nemigen mertem senkinek a szemébe nézni... Aztán nemcsak a munka lett az enyém, hanem találkoztam olyanokkal, akik megtanítottak arra, hogy büszke legyek magamra. Tudom, az ilyesmi talán közhelynek számít, mégis el kell mondanom. A kommunistákkal való találkozásom nem csupán politikai állásfoglalás volt, ennél több. A pártban, a kommunista közösségében éreztem először magamat igazán teljes jogú embernek, akinek ugyanaz jár, mint bárki másnak. A gyárban 1949-ig dolgoztam a szövőgép mellett. S akkor szívem vágya teljesült, elküldtek üzemi védőnői iskolára. Mire visszajöttem — megszűnt ez a funkció. Sajnáltam, mert úgy gondoltam, nekem ez az igazi feladat. Eppen búslakodtam, amikor hívtak a pártirodába, azt mondták, legyen a párttitkár, szükség van rá. 1949-et írunk, viharos idők voltak azok. A párt akkor tisztította meg sorait, s bizony ott, a gyárban magamra maradtok, ha nem ismerem a szövőnök, fonónok, a munkások gondolatait, azt, hogy mit várnak, hogyan éreznek. Nagyon szerettem és ma is szeretem az újszegedi szövőgyárat, semmi pénzért nem hagytam volna ott, ha férjemet nem helyezik el Kaposvárra. Majd csak 1957-ben tértem vissza Szegedre, s akkor itt, a fonalfeldolgozó vállalatnál helyezkedtem el. Viszontláttam azokat, akikkel valamikor együtt kezdtem: a szövőgyári munkásnőket. Aki elnyúlt a vizesfőző, a zaj. Hát

hogyan vállaltam volna minden bajukat, gondjukat, hiszen ide, hozzájuk — hazajöttem.

Az ajtón kopogtatnak, töpörödött asszony lép be, Móczánnal akar beszélni. Hallgatom őket, s az a benyomásom, hogy Móczánné ebben az üzemből aligha csak egy funkcionárius. Valami, más, bizalmas és jó barát, panaszkó és örömkö megfigyelője, a jó gyámoltatója.

Titok ebben nincs. Móczán Lajosné szereti az embereket.

Tegnap, a Szegedi Fonalfeldolgozó Vállalat pártbizottsága taggyűlésen, nyugdíjbavonulása alkalmából, köszöntötte Móczán Lajosné párttitkár, aki munkájával többek között a Szocialista Hazáért Erdemérem, a Felszabadulási Jubileumi Emlékérem, a Munka Erdemrend bronz fokozata kitüntetés is kiérdemelte. Az MSZMP Szeged városi bizottsága nevében Ludányi István, a pártbizottság munkatársa fejezte ki jókívánságait, az alapszervezet nevében Szécsényi Ferenc mondott köszönetet a hosszú évekig végzett munkájáért.

Matkó István

Folytatódott a TIT küldöttgyűlése

Pénteken a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében folytatta munkáját a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat VI. küldöttgyűlése. A tanácskozás második napján megjelent dr. Ajtai Miklós, a kormány elnökhelyettese is.

Az ülésen a TIT külföldi testvérszervezetek képviselői üdvözlözték a tanácskozást. Közöttük volt V. Sz. Posztnyikov, a Szovjetunió Lenin-renddel kitüntetett ismeretterjesztő társulatának, a „Znanyie” országos elnökségének tagja, a voronyezsi műszaki egyetem rektora is. Ezután Szentistváni Gyuláné, a népfrent országos tanácsának titkára köszöntötte a tanácskozást, Kiss Károly, a SZOT alelnöke arról számolt be, hogy a 19 ipari szakszervezet kulturális nevelőmunkájában jelentős helyet foglal el a tudományos ismeretterjesztés.

A felszólalók értékelték, kiegészítették a TIT elnökségének beszámolóját az elmúlt négy évben végzett tevékenységről.

Micimackó és barátai

A Minerva Színpad bemutatója

A Minerva Színpad bemutatójának közönsége az első percek után — azt hiszem — egyöntetűen jólesőt sóhajtott: „Végre egy kis játék.” Igazi játék, amelyben gyerekek is, felnőttek is felszabadult örömmel, teljes feloldódottsággal, minden rosszról feledkezve elmerülhettek.

A játék birodalmának tagjai, Á. Milne regényének tündéri alakjai észrevétlenül bűvös világukba vonzának mindenkit, akit az a szerencse ér, hogy bepillant hat csodás mindennapjaik apró-cseprő eseményei közé. Legfőbb gondunk hamarosan az lesz, ami Micimackóé. Csak elég mézz legyen a csuporban; együtt szomorodunk szegény mamlász Fülessel, akit mindig mellőznek, ráadásul a farkát is ellopták; ellenállhatatlanul kitér belőlük a nevetés, amikor Malacka alatt elpukkan a léggömb; az első ijedség után megint csak kacagunk Tigris egészen tigrisszerű dőléseiben. A többiek sem kevésbé kedvesek, szemünknek szívünknek. Mindegyikük „Jellem”, jól ismert, mert nagyon is a mieinkhez hasonló tulajdonságokkal.

A Minerva Színpad tagjai nagyon jól érezték magukat a játék birodalmában. Csupa jó kedvű bolondozás, felszabadult öröm, és nevetésre ingerlő szomorúkodás volt a színpad, játék a javából. Micimackónak (Molnár Judit), Malackának (Nagy Ágnes), Bagolynak (Vida András) különösen jól sikerült elhítenie velünk, hogy más milyennek nem is lehetnének. De a legtöbb vidámságot Füles (Kun Zsuzsa) örök szerencsétlensége, darabos mozdulatai és grimaszai keltették. Kitétek magukért a többi-

ek is, még Szűcs Pistikének is majdnem hibátlanul sikerült elmondani Róbert Gida mondatait. A bemutató bebizonyította, hogy a minervások nagyon jó előadásokat képesek „összehozni”, ha igazán nekik való szerepeket, feladatokat kapnak. Ujlaky Károly darabválasztása, rendezése így segítette valódi sikerhez a fiatal színjátszókat. A rendező asszisztense Kun István volt, a darab zenéjét Sz. Békési Magdolna szerezte.

Micimackó és barátai derűs, üde történetét december végéig még ötször láthatjuk a színpadon.

S. E.

Az olvasómozgalom eredményei

A tavaly ősszel hirdette meg az MSZBT — más társadalmi szervekkel, intézményekkel együtt — Kell a jó könyv olvasópályázat, amelynek célja az értékes szovjet és a klasszikus orosz művek további népszerűsítése volt. A pályázatra bevezetett olvasók 43 alkotás közül hatot szabadon választottak, és az ezekkel kapcsolatban feltett 3-3 kérdésre válaszoltak. A pályázatok a Megyei Könyvtár bírálta el, majd a helyesen megválaszolt lapokat felküldte az MSZBT országos központjához.

A megírtak közül sorssal döntik el, kik nyerne Zsiguli gépkocsit, külföldi utazásokat és más értékes díjakat. Csongrád megye könyvtárosa a szóbeli és írásos propagandamunka mellett ankétok és vetélke-

dők szervezésével segítette a pályázat könyveinek népszerűsítését, a Megyei Könyvtár módszertani útmutatók készítésével, bibliográfiákkal és vandorkiállításokkal támogatta a könyvtárosok munkáját.

Jelentős segítséget nyújtott a Csongrád megyei Moziüzemi Vállalat is, szerződésben állapodott meg a Megyei Könyvtárral, hogy a moziüzem megéne belől Kell a jó könyv és a jó film mozgalomra szélesíti. Ily módon lehetőség nyílt arra, hogy azok az olvasók, akik a pályázat eredeti célkitűzésének teljesítése mellett még 5 szovjet filmet is megnéztek (és ezt a moziüzemmel megfelelően igazolták), külön megyei sorsoláson vegyenek részt. A megyei pályázat propagálása érdekében a könyvtárral közösen szerkesztett ismerető füzetet, röplapot és plakátot adott ki a vállalat.

A közművelődési könyvtárak közül a tanácsai hálozathoz közel 1700, a szakszervezeti hálozathoz pedig 1300, összesen 3000 teljes pályázati sorozat érkezett be — ami jó eredmény. A közkegyekben kiemelkedő munkát végeztek a sörény-

segíthet még a jól értesült vevőn is, ámbátor előfordul, ez sem. Véletlenül fültanúja lehettem a híre sebtében érkezett háziaszszony és az egyik elárusítónó diszkrét párbeszédnek: „nézze, aranyom, olyan rikán kapunk, és olyan keveset, örülünk, ha magunk között szét tudjuk osztani.” Biztató kilátások. A kedélyek nyugtatására — meg az egyszerűség kedvéért — praktikusabb volna az élelmiszeripar dolgozó között házilag le nem szerelhető, az egész lakást pedig körülményes elfuvarozni a szerelőhöz. Már nehezebb így volt, hogy vajon mit jelenthet a gyűjtőláncsós-tisztítás húszasa, és a munkadíj húszasa közötti precíz megkülönböztetés. Ha a csőtisztítás nem munka, miért kell fölütetni, ha az, akkor mit jelent a munkadíj. Mert a kiszállás ugyebár — dokumentum bizonyítja — megint „más káposzta”...

végeredményben — nem is sokért — megint meleg a lakás. Csak a látszat kicsit csalóka. A kiszállási díj még rendben van, bár a dolog természetéből adódóan eleve beszámíthatnak a munka díjába, hiszen a fűtőtest házilag le nem szerelhető, az egész lakást pedig körülményes elfuvarozni a szerelőhöz. Már nehezebb így volt, hogy vajon mit jelenthet a gyűjtőláncsós-tisztítás húszasa, és a munkadíj húszasa közötti precíz megkülönböztetés. Ha a csőtisztítás nem munka, miért kell fölütetni, ha az, akkor mit jelent a munkadíj. Mert a kiszállás ugyebár — dokumentum bizonyítja — megint „más káposzta”...

Mi a munka?

Mert a látszat olykor csal. Többször meggyőződt a Szegedi Építő Ktsz képviselőjéről, részlege, örvendetesen gyors és pontos munkát végez. Legutóbb is, hogy rakoncátlanodott gázkonvektorunk, télidő lévén, sietve jelentettem, másnap kijött a szerelő, megcsinálta, azóta fűt, működik.

Az íthagyott számla garanciát biztosít, ám mielőtt szokásomhoz híven, a javítás sikere felől őszinte bizalommal, éppen a papírkosárba dobom, a rend kedvéért végigfutok rajta: „1 db gyűjtőláncsós tisztítás 20 forint, munkadíj 20 forint, kiszállási díj 20 forint.” A monoton húszasokon épp oly kevéssé tűnődtem, mint azok számtani összegén,

megint meleg a lakás. Csak a látszat kicsit csalóka. A kiszállási díj még rendben van, bár a dolog természetéből adódóan eleve beszámíthatnak a munka díjába, hiszen a fűtőtest házilag le nem szerelhető, az egész lakást pedig körülményes elfuvarozni a szerelőhöz. Már nehezebb így volt, hogy vajon mit jelenthet a gyűjtőláncsós-tisztítás húszasa, és a munkadíj húszasa közötti precíz megkülönböztetés. Ha a csőtisztítás nem munka, miért kell fölütetni, ha az, akkor mit jelent a munkadíj. Mert a kiszállás ugyebár — dokumentum bizonyítja — megint „más káposzta”...

Míg szomjas a nép

Mondom hát, a látszat néha csal. Ezért aztán ne tessék elhinni, amit leírok: megnyílt az első korcsma Tarjánban. Pontosabban az első vendéglátóipari egység, hogy hivatalos legyen, bár ezúttal is inkább csak a látszatról van szó. A sudár víztorny árnyékában fölvert pöttöm élelmiszerbódé oldalára láncokkal erősített sörnyitő, a letaposott fűvön szétszórva tengernyi söröskupak jelzi: ide jár a szomjas nép, esti szürkületben.

A legfrissebb adatok szerint 15 ezer ember, tarjáni lakos, sürgőztő igénye, régi, jogos panaszja „nyert meg-

hallgatást”. Igaz, egyelőre csak amolyan minikorcsma képeben. Szerencsére a megyei vendéglátó vállalat máris gyors ütemben építi új csárdáját, mint a minapi újságról közölte, az eredeti elgondolásoktól eltérően, saját kivitelezésben, 1 millió 300 ezer forintos költséggel, december huszadikál átadási határidővel. A szegedi kempingben, Rókuson. Tarjáninak a közlekedés oda, „még nem teljesen megoldott”, vissza úgyszintén — magam a körtöltést javaslom. Természetesen átmenetileg...

Nikolényi István

Bezárt boltok

Az ember nem tudja megérteni a mai kereskedelmet — morfondírozok magamban, látva, hogy Szeged nagyforgalmú és kedvelt üzletét: a Káráz utcai ajándékbolt ajtáját rács fedi. Pont most, az ünnepek előtt, amikor mindenki ajándékot keres, válogat? A dolog nem hagyott nyugodni, s ezért megkérdeztem az áruda gazdájától, a DELTA-tól, miért húzták le a redőnyöket. A válasz meglepő volt: „mert a hidegben nem dolgozhatnak az eladók.”

A történet a következő: az Ingatlankezelő Vállalat — amelytől a DELTA bérlti az üzlethelyiséget — a gázprogram keretében átalakította a papír- és az ajándékbolt fűtésrendszerét. A lakásokban éppen úgy, mint a bolti helyiségekben. A számításokba azonban valami nem stimelt, mert a beszerelés után kiderült (ezt rögzíti az SZMT munkavédelmi felügyelőinek jegyzőkönyve is), hogy az újonnan elhelyezett kazán csak 500 légköbméteres helyiség fűtésére alkalmas, viszont az ajándékbolt meg a Klauzál téri papírbolt, 2 ezer légköbméteres. A kazán a szükséges teljesítménynek csak egynegyedét tudja szolgáltatni. Természetes, hogy az IKV háába

rendelte meg a DÉGAZ-tól a kazán „beszabályozását”, ha az eleve nem képes teljesíteni feladatát, mert a helyiségekhez kicsi.

A szakszervezet munkavédelmi felügyelői november 25-én zárták be a boltokat. Most pénteken lázasan dolgoztak a szerelők, mire a kazánok annyi meleget adtak, hogy az egyik üzlethelyiséget — a papírboltot — újból kinyitották. De hogy ez a módosítás mennyire biztonságos és a hidegebb napokon hogyan felel meg — nem tudni. S azt sem, hogy a bezárás miatt mennyi kára lesz a DELTA-nak, és mennyi kellemetlenségünk nekünk, vásárlóknak, az ezüst- és aranyvásárlások idején. Vajon mit szólna az IKV, ha ezt a kárunk neki kellene megtérítenie?...

A fontos most az, hogy a vitaalkotás meg az átmeneti alakítás helyett végérvényesen és biztonságosan oldják meg a két bolt fűtését — jó néhány ember munkahelyét. Persze az ügylőhöz az is hozzátartozik: egyszerűbb, érdemesebb lett volna először okosan gondolkodni, és alaposan tervezni. Mert az átszerelgetések csak tetézik a költségeket. És ez nem valami örvendetes.

I. M.

Szekrénysorok

Kislakásokba igen praktikus szekrényeket gyártanak Miskolcon, az Ávas Bútorgyárban. A Borsod elnevezésű lakberendezések prototípusát az év elején készítették el, s az idén 720-at gyártanak. Az új esztendő-től a termelést megsokszorozzák. (MTI)

Hajdu Géza